

K bodu č. 7

**Stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja
na roky 2017 – 2019**

1. Úvod

Na rokovanie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja predkladám stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja (ďalej len „stanovisko“) k predloženému Návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2017 - 2019 na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Predložené stanovisko je vypracované na základe návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2017 – 2019 (ďalej len „návrh rozpočtu“) predloženého na ÚHK KSK dňa 02.11.2016 a následne po pripomienkach a zapracovaní korekcií zverejneného dňa 16.11.2016, záverečných účtov Košického samosprávneho kraja, prognóz makroekonomických ukazovateľov zverejnených Inštitútom finančnej politiky (MF SR), údajov MF SR pre zostavovanie rozpočtu verejnej správy a návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019.

Obsahuje súhrnnú charakteristiku návrhu rozpočtu, zhodnotenie príjmov, výdavkov a finančných operácií návrhu rozpočtu, posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a internými zásadami na zostavenie rozpočtu, dodržanie povinnosti zverejnenia návrhu rozpočtu a záver. Stanovisko je spracované v písomnej, tabuľkovej a grafickej forme, v štruktúre ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie na úrovni hlavnej kategórie a v štruktúre programov programového rozpočtu. Z dôvodu získania prehľadu o vývoji rozpočtových položiek uvádzam v stanovisku v grafickej forme historický vývoj ukazovateľov rozpočtu od roku 2008 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2016 a jeho očakávanej skutočnosti.

Návrh rozpočtu je spracovaný na trojročné obdobie ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky samosprávneho kraja, tzv. viacročný rozpočet. Rozpočty na roky 2018 a 2019 v jednotlivých finančných ukazovateľoch majú podľa § 9 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) nezáväzný charakter a predstavujú východiskové údaje pre zostavovanie rozpočtu na príslušný rozpočtový rok. Z uvedeného dôvodu, okrem úvodnej súhrnnej charakteristiky návrhu rozpočtu, je v stanovisku posudzovaný rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2017.

2. Súhrnná charakteristika návrhu rozpočtu

Príjmy rozpočtu Košického samosprávneho kraja dosiahli v roku 2014 sumu 171 046 974 eur (po zarátaní príjmových finančných operácií v sume 185 218 825 eur). V roku 2015 boli príjmy plnené v sume 179 065 657 eur (po zarátaní príjmových finančných operácií v sume 199 937 535 eur), čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2015 predstavoval nárast príjmov o 8 018 683 eur (po zohľadnení príjmových finančných operácií zvýšenie o sumu 14 718 710 eur). Ku dňu zostavenia návrhu rozpočtu sú očakávané príjmy za rok 2016 v sume 203 371 807 eur (po zarátaní príjmových finančných operácií v sume 221 534 343 eur).

Výdavky rozpočtu Košického samosprávneho kraja dosiahli v roku 2014 sumu 173 129 817 eur (po zarátaní výdavkových finančných operácií v sume 179 464 230 eur). V roku 2015 predstavovali výdavky sumu 182 978 423 eur (po zarátaní výdavkových finančných operácií v sume 191 523 555 eur), čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2014 predstavuje zvýšenie o 9 848 606 eur (po zohľadnení výdavkových finančných operácií zvýšenie o sumu 12 059 325 eur). Očakávaná skutočnosť výdavkov rozpočtu za rok 2016 je ku dňu zostavenia návrhu rozpočtu v sume 200 306 635 eur (po zarátaní výdavkových finančných operácií v sume 221 534 343 eur).

Vývoj základných rozpočtových vzťahov od roku 2014 podľa údajov záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2014 a za rok 2015, schváleného rozpočtu na rok 2016, očakávanej skutočnosti za rok 2016 a návrhu rozpočtu na rok 2017 v eurách.

Tabuľka č. 1

v eur

Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2015	Schválený rozpočet 2016	Očakávaná skutočnosť 2016	Návrh rozpočtu 2017	Rozdiel (rozpočet 2017 - očakávaná skutočnosť 2016)
Príjmy rozpočtu KSK	171 046 974	179 065 657	181 350 489	203 371 807	201 304 246	-2 067 561
bežné príjmy	151 008 757	163 649 893	164 489 747	173 654 639	177 406 246	3 751 607
kapitálové príjmy	20 038 217	15 415 764	16 860 742	29 717 168	23 898 000	-5 819 168
Výdavky rozpočtu KSK	173 129 817	182 978 423	188 971 590	200 306 635	228 763 196	28 456 561
bežné výdavky	147 496 086	156 286 461	160 757 337	165 413 942	169 365 592	3 951 650
kapitálové výdavky	25 633 731	26 691 962	28 214 253	34 892 693	59 397 604	24 504 911
Prebytok (+)/schodok (-) bežného rozpočtu	3 512 671	7 363 432	3 732 410	8 240 697	8 040 654	-200 043
Prebytok (+)/schodok (-) kapitálového rozpočtu	-5 595 514	-11 276 198	-11 353 511	-5 175 525	-35 499 604	-30 324 079
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu	-2 082 843	-3 912 766	-7 621 101	3 065 172	-27 458 950	-30 524 122
Príjmové finančné operácie	14 171 851	20 871 878	14 349 680	18 162 536	31 669 742	13 507 206
zostatok prostr. z predch.rokov	1 502 345	1 728 791	0	1 752 778	80 000	-1 672 778
prevod prostriedkov z peň. fondov	4 836 932	5 522 757	2 622 195	4 688 406	4 210 692	-477 714
iné príjmové fin.operácie						0
prijaté bankové úvery	7 832 574	13 620 330	11 727 485	11 721 352	27 379 050	15 657 698
Výdavkové finančné operácie	6 334 413	8 545 132	6 728 579	21 227 708	4 210 792	-17 016 916
úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci		200 000	0	0	0	0
splácanie tuz. istiny úveru	4 523 676	6 534 370	4 917 742	19 416 871	2 399 955	-17 016 916
splácanie zahraničnej fin. inštitúcii	1 810 737	1 810 737	1 810 737	1 810 737	1 810 737	0
ostatné výdavkové fin. operácie		25	100	100	100	0
Príjmy rozpočtu vrátane FO	185 218 825	199 937 535	195 700 169	221 534 343	232 973 988	11 439 645
výdavky rozpočtu vrátane FO	179 464 230	191 523 555	195 700 169	221 534 343	232 973 988	11 439 645
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	5 754 595	8 413 980	0	0	0	0

Predpokladá sa, že Košický samosprávny kraj v roku 2017 dosiahne celkové príjmy vo výške 232 973 988 eur a celkové výdavky rovnako v sume 232 973 988 eur. Celkový rozpočet je vyrovnaný.

Tabuľka č. 2

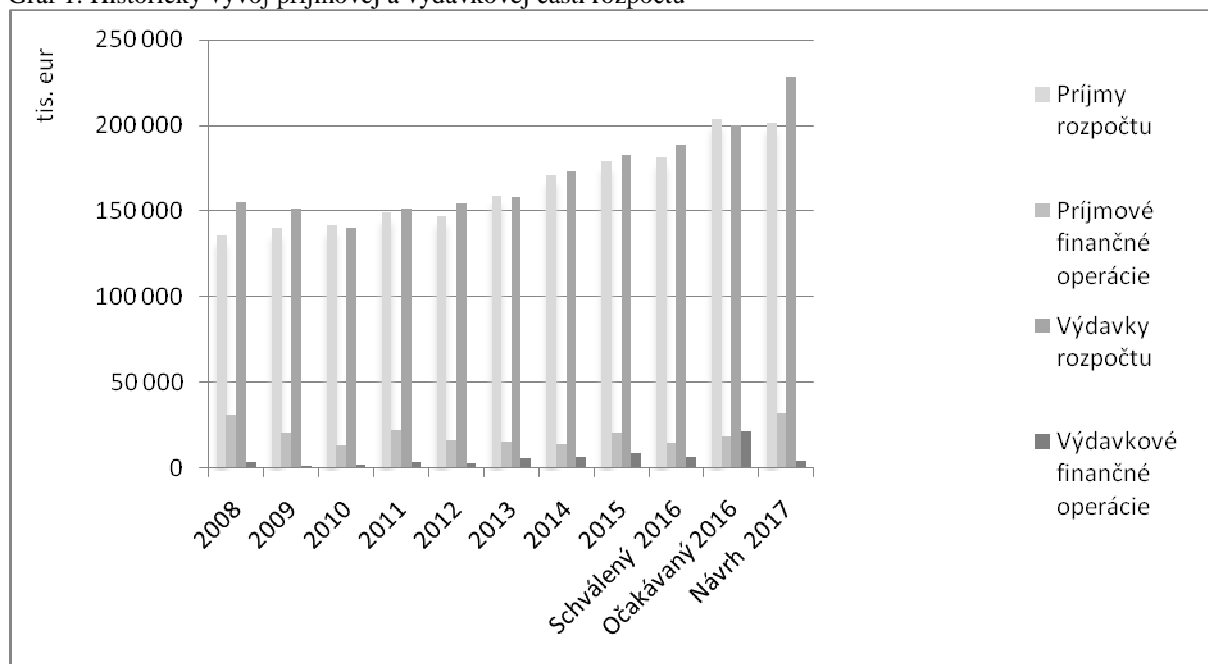
v eur

Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2015	Schválený rozpočet 2016	Očakávaná skutočnosť 2016	Návrh rozpočtu 2017
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	5 754 595	8 413 980	0	0	0
vylúčenie finančných operácií	-7 837 438	-12 326 746	-7 621 101	3 065 172	-27 458 950
▪ vylúčenie príjmových FO	-14 171 851	-20 871 878	-14 349 680	-18 162 536	-31 669 742
▪ vylúčenie výdavkových FO	6 334 413	8 545 132	6 728 579	21 227 708	4 210 792
zahrnutie časového rozlíšenia a ostatné úpravy	1 291 277	9 273 921	5 344 000	10 445 330	-532 760
▪ zmena stavu pohľadávok	138 841	-3 494 482	56 343	-562 092	-300 414
▪ zmena stavu záväzkov	-348 388	-12 388 387	-5 275 291	-10 146 785	244 991
▪ iné zmeny	804 048	380 016	12 366	860 637	12 645
Prebytok (+)/schodok (-) metodika EÚ	-791 566	5 361 155	-2 277 101	13 510 502	-27 991 710

Po odpočítaní príjmových a výdavkových finančných operácií od celkového rozpočtu, ktorý je vyrovnaný, sa predpokladá schodok rozpočtu (bežného a kapitálového rozpočtu spolu) v sume 27 458 950 eur. Po zahrnutí časového rozlíšenia sa predpokladá na aktuálnej báze (metodika ESA 2010) výsledok rozpočtu schodok v sume 27 991 710 eur.

Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu od roku 2008 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2016, predpokladu na rok 2016 a návrhu na rok 2017 je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 1. Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu

Návrh príjmov viacročného rozpočtu v absolútnom vyjadrení v eurách a ich percentuálny podiel je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 3

Názov ukazovateľa	Návrh rozpočtu 2017	Podiel na príjmoch v %	Návrh rozpočtu 2018	Podiel na príjmoch v %	Návrh rozpočtu 2019	Podiel na príjmoch v %
Príjmy rozpočtu celkom	201 304 246	100,0	199 566 272	100,0	222 544 877	100,0
daňové príjmy	96 330 418	47,9	104 079 157	52,2	112 131 338	50,4
nedaňové príjmy	10 034 231	5,0	10 239 431	5,1	10 249 431	4,6
granty a transfery	94 939 597	47,2	85 247 684	42,7	100 164 108	45,0
Bežné príjmy	177 406 246	100	191 923 473	100	204 961 367	100
daňové príjmy	96 330 418	54,3	104 079 157	54,2	112 131 338	54,7
nedaňové príjmy	9 734 231	5,5	9 739 431	5,1	9 749 431	4,8
granty a transfery	71 341 597	40,2	78 104 885	40,7	83 080 598	40,5
Kapitálové príjmy	23 898 000	100	7 642 799	100	17 583 510	100
daňové príjmy		0,0		0,0		0,0
nedaňové príjmy	300 000	1,3	500 000	6,5	500 000	2,8
granty a transfery	23 598 000	98,7	7 142 799	93,5	17 083 510	97,2

Návrh výdavkov viacročného rozpočtu v absolútnom vyjadrení v eurách a ich percentuálny podiel je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 4

v eur

Názov ukazovateľa	Návrh rozpočtu 2017	Podiel na výdavkoch v %	Návrh rozpočtu 2018	Podiel na výdavkoch v %	Návrh rozpočtu 2019	Podiel na výdavkoch v %
Výdavky rozpočtu celkom	228 763 196	100,0	207 731 915	100,0	219 607 025	100,0
bežné výdavky	169 365 592	74,0	181 533 615	87,4	190 738 575	86,9
kapitálové výdavky	59 397 604	26,0	26 198 300	12,6	28 868 450	13,1

Prehľad rozpočtovaných finančných operácií návrhu viacročného rozpočtu v eurách je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 5

v eur

Názov ukazovateľa	Návrh rozpočtu 2017	Návrh rozpočtu 2018	Návrh rozpočtu 2019
Príjmové finančné operácie	31 669 742	12 967 383	3 652 974
zostatok prostr. z predch.rokov	80 000	80 000	80 000
prevod prostriedkov z peňažných fondov	4 210 692	990 934	
prijaté úvery	9 709 050	1 566 449	1 572 974
prijaté úvery od zahraničnej fin. inštitúcie	17 670 000	10 330 000	2 000 000
Výdavkové finančné operácie	4 210 792	4 801 740	6 590 826
ostatné výdavkové fin. operácie	100	100	100
splácanie tuzemskej istiny úveru	2 399 955	2 990 903	3 112 989
splácanie zahraničnej fin. inštitúcií	1 810 737	1 810 737	3 477 737

3. Zhodnotenie príjmov návrhu rozpočtu

Bežné príjmy podľa § 6 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa platnej rozpočtovej klasifikácie tvoria daňové príjmy (podiel na výnose z dane z príjmov fyzických osôb), nedaňové príjmy (príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, administratívne a iné poplatky, úroky z vkladov a iné nedaňové príjmy), granty a transfery (dary, granty a transfery v rámci verejnej správy a prostriedky z EÚ a ŠR SR).

Kapitálové príjmy podľa § 6 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa platnej rozpočtovej klasifikácie tvoria nedaňové príjmy (príjem z predaja majetku) a granty a transfery (prostriedky z EÚ a ŠR SR).

Bežné príjmy sú určené spravidla na financovanie bežných výdavkov. V prípade prebytku bežného rozpočtu je možné tieto výdavky použiť na financovanie schodku kapitálového rozpočtu alebo na úhradu návratných zdrojov financovania. V návrhu rozpočtu sa odhadujú bežné príjmy na rok 2017 v sume 177 406 246 eur, z toho vlastné príjmy v sume 106 064 649 eur a príjmy zo zdroja od iných subjektov (granty a transfery) v sume 71 341 597 eur.

Kapitálové príjmy sú používané na financovanie kapitálových výdavkov. V návrhu rozpočtu sú odhadované na rok 2017 v sume 23 898 000 eur, z toho vlastné príjmy v sume 300 000 eur a príjmy zo zdroja od iných subjektov (granty a transfery) v sume 23 598 000 eur.

Medziročný vývoj príjmov v eurách podľa schváleného rozpočtu na rok 2016, očakávanej skutočnosti za rok 2016 a návrhu rozpočtu na rok 2017 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 6

v eur

Názov ukazovateľa	Schválený rozpočet 2016	Podiel na príjmoch v %	Očakávaná skutočnosť 2016	Podiel na príjmoch v %	Návrh rozpočtu 2017	Podiel na príjmoch v %
Príjmy rozpočtu celkom	181 350 489	100,0	203 371 807	100,0	201 304 246	100,0
daňové príjmy	84 630 290	46,7	92 322 413	45,4	96 330 418	47,9
nedaňové príjmy	9 177 363	5,1	10 578 975	5,2	10 034 231	5,0
granty a transfery	87 542 836	48,3	100 470 419	49,4	94 939 597	47,2
Bežné príjmy	164 489 747	100	173 654 639	100	177 406 246	100
daňové príjmy	84 630 290	51,5	92 322 413	53,2	96 330 418	54,3
nedaňové príjmy	8 977 363	5,5	9 728 175	5,6	9 734 231	5,5
granty a transfery	70 882 094	43,1	71 604 051	41,2	71 341 597	40,2
Kapitálové príjmy	16 860 742	100	29 717 168	100	23 898 000	100
daňové príjmy		0,0		0,0		0,0
nedaňové príjmy	200 000	1,2	850 800	2,9	300 000	1,3
granty a transfery	16 660 742	98,8	28 866 368	97,1	23 598 000	98,7

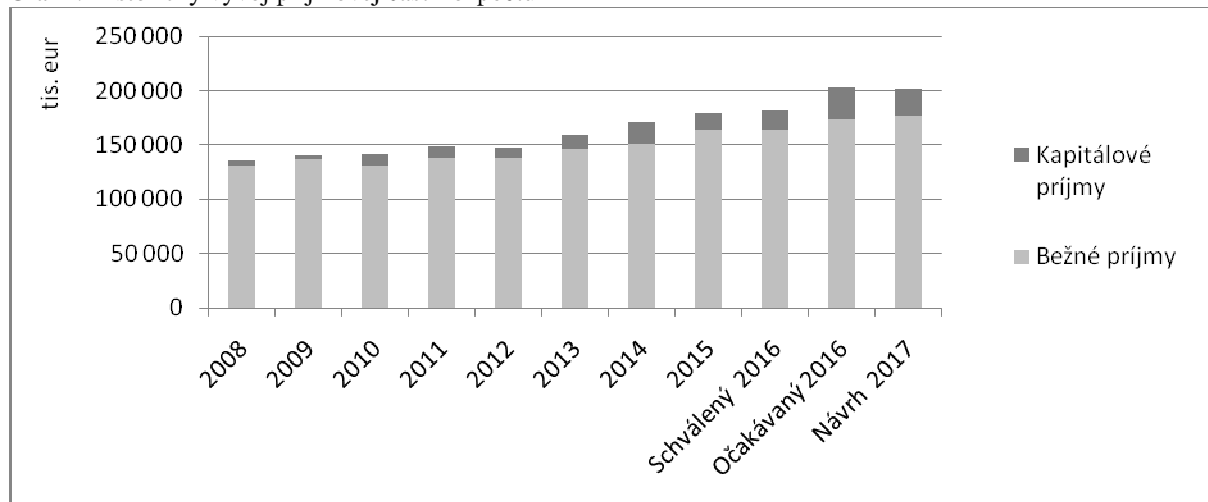
Najväčší podiel na bežných príjmoch majú daňové príjmy 54,3 %, za nimi nasledujú príjmy z grantov a transferov s podielom 40,2 % na bežných príjmoch, v tom 38,97 % - ný podiel tvoria transfery na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva.

Z kapitálových príjmov najväčší podiel tvoria granty a transfery 98,7 %, reprezentujúce prostriedky na spoločné projekty z fondov EÚ a ŠR SR.

V porovnaní s rozpočtom na rok 2016 je v navrhovanom rozpočte podiel daňových príjmov na bežných príjmoch rastúci (medziročný podiel vyšší o 2,8 p. b. (percentuálneho bodu)). Rovnako je medziročne identifikovaný mierny nárast podielu nedaňových príjmov na kapitálových príjmoch (medziročný podiel vyšší o 0,1 p. b.). Vo všeobecnosti možno konštatovať, že podiel jednotlivých druhov príjmov v bežnom a kapitálovom rozpočte je v porovnaní s rozpočtom na rok 2016 zrovnateľný.

Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu od roku 2008 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2016, predpokladu na rok 2016 a návrhu na rok 2017 je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 2. Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu

Daňové príjmy sú rozpočtované na rok 2017 v sume 96 330 418 eur. Vo vzťahu ku skutočnosti roku 2015 predstavuje návrh zvýšenie o 16,65 %. Podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019 sa očakávajú daňové príjmy v roku 2017 pre VÚC v sume 759 124 tis. eur, čo v porovnaní s vykázanou skutočnosťou v roku 2015 predstavuje rast o 18,58 %.

Medzi hlavné riziká prognózy daňových príjmov patrí makroekonomický vývoj, najmä dodržanie rastu ekonomiky v roku 2017 na úrovni 3,5 %, na čo bude mať vplyv pozitívny domáca spotreba, investičná aktivita (výstavba v automobilovom priemysle, rast verejných investícií), ale aj negatívny globálny faktor (napr. vplyv vystúpenia Veľkej Británie z EÚ). Daňové prognózy MF SR sú hodnotené Výborom pre daňové prognózy ako realistické. Pre samosprávny kraj v položke daňových príjmov je rozhodujúca prognóza vývoja dane z príjmu fyzických osôb (DPFO). Negatívny vplyv na výšku výberu DPFO (podnikateľská činnosť) bude mať na hotovostnej báze v roku 2018 legislatívna zmena úpravy paušálnych výdavkov (z 40 % na 60 % úhrnu príjmov a maximálnych paušálnych výdavkov z 5 040 eur na 20 000 eur ročne). Nepredpokladám však riziko nenaplnenia očakávaných vyšších príjmov vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2017 nedochádza k zvýšeniu nezdaniteľnej časti základu dane (životné minimum ostáva na nezmenenej úrovni), naopak dochádza k lepšiemu vývoju na trhu práce a rastu nominálnej aj reálnej mzdy, čo má pozitívny vplyv na výnos tejto dane.

Nedaňové príjmy sú rozpočtované na rok 2017 v sume 10 034 231 eur (z toho 300 000 eur kapitálové nedaňové príjmy), t.j. o sumu 544 744 eur menej oproti očakávanej skutočnosti v roku 2016.

Bežné nedaňové príjmy sú rozpočtované zhruba na úrovni očakávanej skutočnosti roka 2016 (vyššie o 0,06 %). Plnenie rozpočtu kapitálových nedaňových príjmov je závislé od úspešnosti predaja majetku a sú navrhované na úrovni 35,3 % očakávanej skutočnosti roka 2016.

Vzhľadom na doterajší vývoj plnenia nedaňových príjmov v minulosti nepredpokladám významné riziká neplnenia týchto príjmov.

Príjmy z grantov a transferov sú na rok 2017 rozpočtované v sume 94 959 597 eur, čo predstavuje zvýšenie oproti skutočnosti roku 2015 o 10,2 % a zníženie oproti očakávanej skutočnosti roku 2016 o 5,5 %. Podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019 sa očakávajú príjmy z grantov a transferov v roku 2017 pre VÚC v sume 484 662 tis. eur, čo v porovnaní s vykázanou skutočnosťou v roku 2015 predstavuje pokles o 4,1 %. Medziročný pokles príjmov v grantoch a transferoch v návrhu rozpočtu verejnej správy je spájaný s presunom zapojenia zdrojov EÚ z tretieho programového obdobia do ďalších rokov.

Podobne ako vlani je identifikovaný rozdiel v medziročnom vývoji predpokladu v návrhu rozpočtu KSK a vývoji uvedeného v predikcii návrhu rozpočtu verejnej správy. Neplnenie týchto príjmov nebude mať vplyv na vyčíslenie výsledku hospodárenia KSK, pretože uvedené neplnenie na strane príjmov sa prejaví v nerealizovaní výdavkov. Teda na aktuálny vývoj bude možné reagovať v priebehu rozpočtového roka zmenou rozpočtu.

4. Zhodnotenie výdavkov návrhu rozpočtu

Bežné výdavky podľa § 8 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou tvoria výdavky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poisťné a príspevok do poisťovní, tovary a služby, bežné transfery. V rámci Úradu KSK (funkčná klasifikácia - oddiel 0.1.1.1.7.) sú v bežných výdavkoch zahrnuté aj výdavky na splácanie úrokov z prijatých úverov

a na projekty z fondov EÚ a ŠR SR. Bežný rozpočet zahŕňa centrálnu rezervu v sume 700 000 eur na financovanie prípadných havárií a iných mimoriadnych a nepredvídaných udalostí.

Kapitálové výdavky podľa § 8 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou sú rozpočtované na úrovni hlavnej kategórie 700 Kapitálové výdavky.

Vývoj výdavkov v eurách podľa schváleného rozpočtu na rok 2016, očakávanej skutočnosti za rok 2016 a návrhu rozpočtu na rok 2017 a ich podiel na celkových výdavkoch je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 7

Názov ukazovateľa	Schválený rozpočet 2016	Podiel na výdavkoch v %	Očakávaná skutočnosť 2016	Podiel na výdavkoch v %	Návrh rozpočtu 2017	Podiel na výdavkoch v %
Výdavky rozpočtu celkom	188 971 590	100,0	200 306 635	100,0	228 763 196	100,0
bežné výdavky	160 757 337	85,1	165 413 942	82,6	169 365 592	74,0
kapitálové výdavky	28 214 253	14,9	34 892 693	17,4	59 397 604	26,0

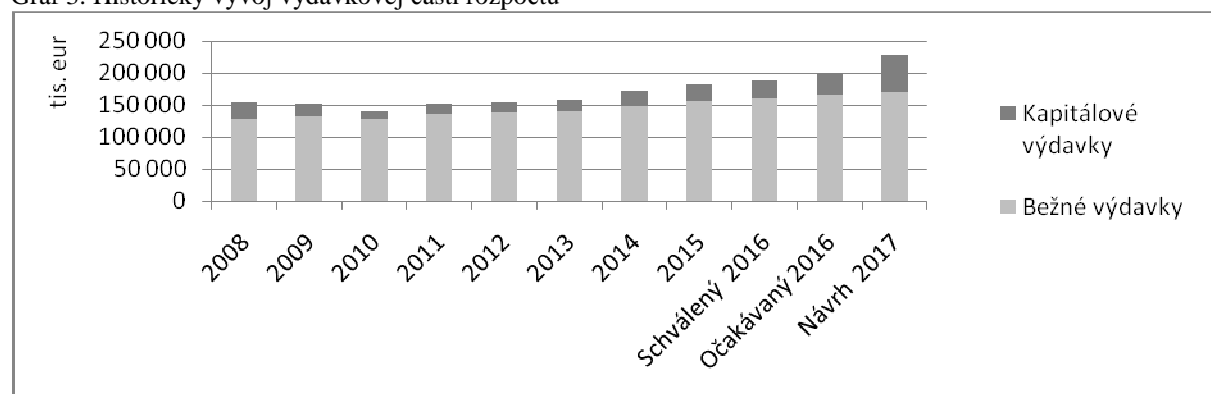
Bežné výdavky predstavujú výdavky týkajúce sa prevádzky, vrátane osobných výdavkov. V roku 2017 sú navrhnuté v sume 169 365 592 eur a sú plne kryté bežnými príjmami. Podiel na celkových výdavkoch predstavuje 74 %.

Kapitálové výdavky reprezentujú výdavky na zabezpečenie jednoduchej a rozšírenej reprodukcie, t.j. výdavky na investície. V návrhu rozpočtu na rok 2017 sú rozpočtované v sume 59 397 604 eur a sú v podiele 40,23 % kryté z kapitálových príjmov. Ostatný podiel je krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami (použitie peňažných fondov a vo významnej miere prijatie návratných zdrojov financovania). Na celkových výdavkoch ich podiel je na úrovni 26 %, čo predstavuje zvýšenie oproti predchádzajúcemu roku o 11,1 p. b.

Konštatujem, že podiel bežných výdavkov na celkových výdavkoch sa znížil a podiel kapitálových výdavkov sa zvýšil vo vzťahu k návrhu rozpočtu na rok 2016. Investičný rozvoj kraja je navrhovaný vo významnej miere z prostriedkov EÚ (33 307 050 eur vrátane predfinancovania a spolufinancovania z úveru SLSP) a z návratných zdrojov financovania (čerpanie časti úveru od Európskej investičnej banky (ďalej len „EIB“) v sume 17 670 000 eur).

Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu od roku 2008 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2016, predpokladu na rok 2016 a návrhu na rok 2017 je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 3. Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu

Programový rozpočet rozdeľuje výdavky rozpočtu do jednotlivých programov, podprogramov, prvkov a projektov. Je to transparentný systém, ktorý zdôrazňuje vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov. Programovú štruktúru rozpočtu Košického samosprávneho kraja tvoria programy a podprogramy.

Vývoj výdavkov programového rozpočtu v eurách a podiel výdavkov jednotlivých programov na celkových výdavkoch na rok 2017 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 8

v eur

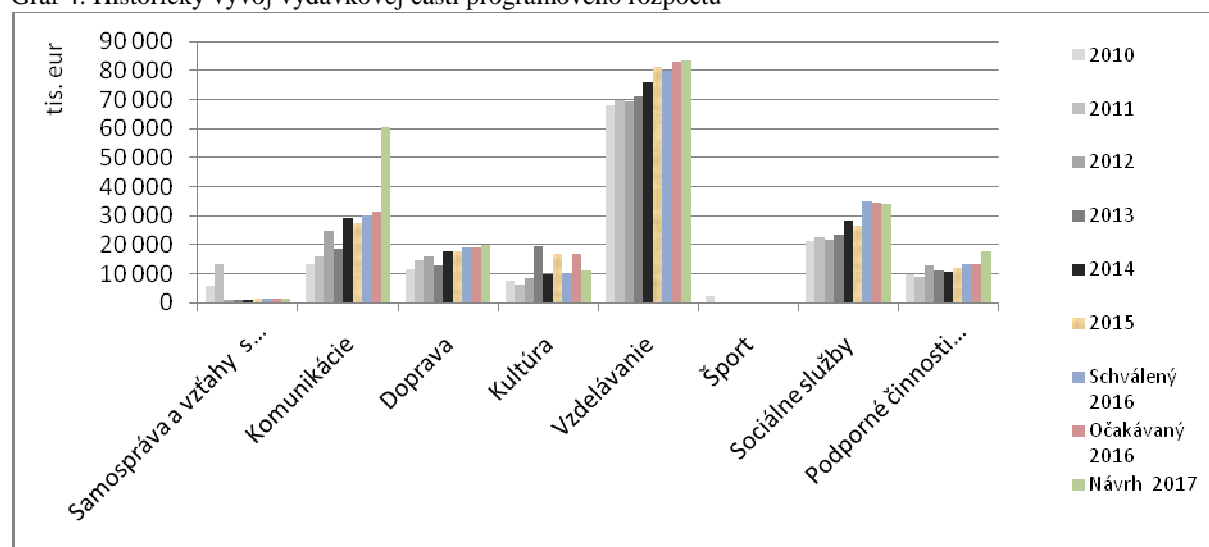
Program	Skutočnosť 2014	Skutočnosť 2015	Schválený rozpočet 2016	Očakávaná skutočnosť 2016	Návrh rozpočtu 2017	Podiel na celkových výdavkoch v %
1 Samospráva a vzťahy s verejnosťou	985 417	1 341 342	1 554 540	1 586 117	1 474 944	0,64
2 Komunikácie	29 236 613	27 283 386	30 071 207	31 511 270	60 579 128	26,48
3 Doprava	17 825 668	17 653 736	19 048 626	19 048 626	20 096 820	8,78
4 Kultúra	10 005 697	16 843 658	10 297 099	16 893 754	11 055 488	4,83
5 Vzdelávanie	75 934 773	81 382 591	79 715 700	83 042 505	83 483 840	36,49
6 Šport	0	0	0	0	0	0
7 Sociálne služby	28 205 860	26 420 239	34 820 279	34 679 692	34 194 306	14,95
8 Podporné činnosti programov KSK	10 935 789	12 053 471	13 464 139	13 544 671	17 878 670	7,82
Spolu	173 129 817	182 978 423	188 971 590	200 306 635	228 763 196	100

Najvyšší podiel na výdavkoch rozpočtu má program 5. Vzdelávanie v hodnote 36,49 %. Nasleduje program 2. Komunikácie s podielom 26,48 % a 7. Sociálne služby s podielom 14,95 %.

Najvýznamnejšie zmeny podielov na výdavkoch rozpočtu z porovnania návrhu roku 2017 a skutočnosti 2015 boli identifikované v programoch:

- 2. Komunikácie – zvýšenie o 11,57 p. b. z 14,91 % podielu na 26,48 % podiel,
- 5. Vzdelávanie – zníženie o 7,98 p. b. z 44,48 % podielu na 36,49 % podiel.

Graf 4. Historický vývoj výdavkovej časti programového rozpočtu

Poznámka: Pre porovnatelnosť údajov je nutné brať do úvahy zmenu v metodike vykazovania. Program Samospráva a vzťahy s verejnosťou v rokoch 2009 až 2011 bol rozpočtovaný pod názvom Samospráva a európske vzťahy. Okrem výdavkov na činnosť zastupiteľstva, cestovný ruch, propagáciu a vzťah s verejnosťou

a SORO obsahoval aj výdavky na projekty EÚ fondov, ktoré od roku 2012 sú rozpočtované ako samostatné podprogramy v jednotlivých programoch.

Označenie programov v programovom rozpočte v tabuľkovej časti v prílohe č. 8 Bežné a kapitálové výdavky KSK v programoch zodpovedá aj príslušnému kódovému označeniu programu použitému v procese rozpočtovania a skutočného triedenia výdavkov (účtovníctve) napr. 1. Samospráva a vzťahy s verejnosťou, 2. Komunikácie, 3. Doprava ... V textovej časti rozpočtu sú programy označené tak, že súčasťou kódu je ako prvé číslo uvedené formálne označenie časti rozpočtu, t.j. časti 3., nazvanej „Výdavková časť rozpočtu KSK v roku 2017 v programoch“, napr. 3.1. Samospráva a vzťahy s verejnosťou, 3.2. Komunikácie, 3.3. Doprava .... Z dôvodu konzistentnosti značenia medzi textovou a tabuľkovou časťou a najmä reálneho označenia kódu odporúčam do budúcnosti značenie podľa reálneho značenia používaného v procese rozpočtovania a sledovania skutočného plnenia programového rozpočtu, podobne ako to bolo zaužívané v minulosti pri návrhoch viacročných rozpočtov na roky 2009 - 12 až roky 2013 - 15.

Podprogramy „Projekty z fondov EÚ a ŠR“ uvedené v jednotlivých programoch spolu s definovanými cieľmi podprogramu, ukazovateľmi výsledku a výstupu, v ktorých sú rozpočtované prostriedky rozpočtu EÚ, ŠR SR aj KSK (spolufinancovanie projektov), obsahujú v prípade odvetvových programov (4. Kultúra, 5. Vzdelávanie, 7. Sociálne služby) len projekty na bežné výdavky cez Úrad KSK. Prostriedky na predpokladané projekty EÚ a ŠR SR (bežné výdavky) cez organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti sú zahrnuté v uvedených odvetvových programoch ako rezerva na projektové zámery v podprogramoch 4.2. Kvalita kultúrnych služieb v sume 120 000 eur (zahrnuté aj spolufinancovanie dotácií zo ŠR SR), 5.11. Podporná činnosť v školstve v sume 500 000 eur, 7.1. Sociálne služby poskytované OvZP KSK v sume 90 000 eur (prostriedky z EÚ a ŠR SR na podporu vytvorenia pracovného miesta pre znevýhodnených uchádzačov, na aktivačnú činnosť a ďalšie). Z dôvodu lepšej vypovedacej schopnosti, ako aj realizácie princípov programového rozpočtovania v podobe stanovenia cieľov a ukazovateľov výsledkov a výstupov odporúčam do budúcnosti bližšie vyšpecifikovať prostriedky súvisiace s projektmi EÚ a ŠR SR realizovanými cez organizácie a zdefinovať ciele a merateľné ukazovatele.

Kapitálové výdavky z úverových zdrojov EIB na financovanie 3 investičných projektov na výstavbu telocviční (17. rokovanie Zastupiteľstva KSK dňa 27.06.2016) sú v programovom rozpočte zahrnuté v rozpočtových rokoch 2018 a 2019 v programe 5. Vzdelávanie. V rámci programového rozpočtu KSK je vytvorený program 6. Šport, ktorý bol vytvorený v súčinnosti so schválenou „Konceptiou rozvoja športu KSK“. Uvedené výdavky na výstavbu telocviční je z pohľadu obsahového, konzistentnosti a časovej porovnateľnosti programov vhodné zaradiť do programu 6. Šport, podobne ako to bolo v rozpočtových rokoch 2009 a 2010 (v programe 6. Šport zatriedené projekty „Gymnázium Rožňava - výstavba multifunkčnej telocvične“ a „SOU stavebné, Ostrovského, Košice - rekonštrukcia telocvične“). Nejde len o formálnu vec, pretože súčasťou programu sú zámery, ciele a už spomínané merateľné ukazovatele výsledku a výstupu. Keďže roky 2018 a 2019 sú v rámci viacročného rozpočtu nezáväzná, nie je uvedená pripomienka z pohľadu stanoviska zásadná. V súvislosti s predmetným programom dávam do pozornosti aj VZN č. 7/2008 o poskytovaní dotácie na rozvoj športu, ktoré bolo prijaté ako súčasť plnenia opatrení schválenej Konceptie rozvoja športu KSK (Uznesenie ZKSK č. 361/2007 dňa 10.12.2007). Predmetné VZN o poskytovaní dotácie na rozvoj športu je od jeho prijatia de facto nefunkčné, nakoľko v rozpočte neboli alokované na jeho aplikáciu doteraz žiadne finančné prostriedky. Po upozornení na predmetnú vec bolo Školskou komisiou ZKSK a následne aj Finančnou komisiou ZKSK prijaté odporúčanie zaoberať sa aktualizáciou Konceptie rozvoja športu KSK a na základe analýz navrhnuť opatrenia.

5. Zhodnotenie finančných operácií

Súčasťou návrhu rozpočtu sú finančné operácie, prostredníctvom ktorých sa v súlade s § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa platnej rozpočtovej klasifikácie vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Finančné operácie sú na rok 2017 rozpočtované v príjmovej časti v sume 31 669 742 eur a výdavkovej časti v sume 4 210 792 eur. Vzájomné medziročné porovnanie finančných operácií nemá vypovedaciu schopnosť, pretože ide o nepravidelné príjmové a výdavkové operácie.

Návrh rozpočtu predpokladá príjem úveru na financovanie nákladov realizovaných investičných projektov z fondov EÚ a ŠR SR v sume 9 709 050 eur, úveru od EIB v sume 17 670 000 eur, spolu príjem úverov v sume 27 379 050 eur, prevod prostriedkov z peňažných fondov v sume 4 210 692 eur (použitie na splátky úverov) a zostatok prostriedkov predchádzajúceho roka na zapojenie do rozpočtu predstavujúci zisk z podnikateľskej činnosti škôl a školských zariadení v sume 80 000 eur.

Vo výdavkových finančných operáciách je navrhovaná splátka istiny úveru od Európskej investičnej banky v sume 1 810 737 eur a splátka istiny úveru na financovanie projektov z fondov EÚ v sume 2 399 955 eur. V ostatných výdavkových finančných operáciách sú v nevýznamnej čiastke rozpočtované kurzové rozdiely v sume 100 eur.

Posudzovanie stavu zadlženosti pred prijatím návratného zdroja financovania bolo realizované k 06.06.2016, kedy som predkladal stanovisko pre účely dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania – čerpanie úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s., Bratislava v úverovom rámci v sume 12 000 000 EUR na účely predfinancovania, spolufinancovania a refinancovania oprávnených a neoprávnených nákladov investičných projektov v rámci podpory so Štrukturálnych fondov EÚ, z toho splátkový úver (záväzná časť úverového rámca) v sume 4 200 000 EUR a termínovaný úver (nezáväzná časť) v sume 7 800 000 EUR. Celková suma dlhu KSK predstavovala podľa projekcie čerpania 31,37 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (rok 2015). Úverová rezerva do zákonom stanoveného limitu celkového dlhu 60 % bola vyčíslená v sume cca 50 936 tis. eur.

Okrem posudzovania stavu zadlženosti pred prijatím návratných zdrojov financovania, kde ukazovateľ zadlženosti vychádza z projekcie predpokladaného čerpania, je realizovaný výpočet stavu a vývoja dlhu na mesačnej báze z údajov mesačných priebežných účtovných závierok a je zverejňovaný za každý mesiac na webovom sídle KSK (v časti Samospráva / Kontrola / Monitoring dlhu).

Stav ukazovateľa zadlženosti podľa pravidiel ustanovených v § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je k septembru 2016 na úrovni 27,24 % z bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a stav celkovej zadlženosti (vrátane iných dlhodobých záväzkov) je 27,32 %.

Úverová rezerva podľa skutočnosti k septembru 2016 predstavuje cca 58 273 tis. eur pri plnení zákonného ukazovateľa 60 % (zadlženosť podľa podmienok § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) a cca 40 339 tis. eur pri plnení prísnejšieho ukazovateľa zadlženosti – celkovej sumy dlhu k bežným príjmom rozpočtu na úrovni 50 % vyžadovaného EIB.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že predpokladané prijatie úveru od EIB bude spĺňať podmienky na jeho prijatie.

Podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019, je na rok 2017 prognózovaný dlh verejnej správy na úrovni 52,7 % a na nasledujúce rozpočtové roky je prognózovaný ukazovateľ v klesajúcom trende, pričom v roku 2019 by mal byť pod limitom 50 % (49,1 %).

Nepredpokladám významné riziká udržania ukazovateľa dlhu verejnej správy v roku 2017 na prognózovanej úrovni a tým ani riziko prekročenia limitu 55 % a spustenia dlhovej brzdy v podobe obmedzenia samosprávy pri zostavovaní rozpočtu na rok 2018 (obmedzenia rozpočtovania výšky výdavkov).

6. Súlad návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a internými zásadami na zostavenie rozpočtu

Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je predkladaný návrh rozpočtu na roky 2017 – 2019 zostavený na obdobie troch rozpočtových rokov.

Súčasťou viacročného rozpočtu je rozpočet na rok 2017, ktorý je zostavený na obdobie jedného rozpočtového roka a je zhodný s kalendárnym rokom.

V zmysle čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky 2014 a 2015 v časti bežných príjmov, kapitálových príjmov, finančných operácií a bežných a kapitálových výdavkov v štruktúre podľa funkčnej klasifikácie.

Návrh rozpočtu obsahuje programy vyššieho územného celku, t.j. výdavky rozpočtu sú rozpísané na konkrétne programy v súlade s § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Oproti predchádzajúcemu rozpočtovému roku 2016 dochádza k zmene názvu podprogramu 4.3 Kultúrne dedičstvo a kreativita na 4.3 Kultúrne dedičstvo.

V súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa návrh rozpočtu vnútorne člení na bežný rozpočet, na kapitálový rozpočet a na finančné operácie.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu a pri členení príjmov, výdavkov a finančných operácií bola dodržaná platná rozpočtová klasifikácia ustanovená Ministerstvom financií Slovenskej republiky (opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v platnom znení) a podľa § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa predkladá v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie.

Rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2017 podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (len bežný rozpočet a kapitálový rozpočet) je zostavený ako schodkový v sume 27 458 950 eur. Bežný rozpočet roku 2017 je navrhnutý ako prebytkový v sume 8 040 654 eur a obsahuje bežné príjmy a bežné výdavky. Bežný rozpočet zahŕňa aj centrálnu rezervu v sume 700 000 eur na financovanie prípadných havárií, iných mimoriadnych a nepredvídaných udalostí a neočakávaných výdavkov. Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový v sume 35 499 604 eur. Obsahuje kapitálové príjmy a kapitálové výdavky.

Schodok kapitálového rozpočtu je plne krytý prijatými návratnými zdrojmi financovania (úvery) a prebytkom bežného rozpočtu v súlade s § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Celkový rozpočet obsahujúci bežný rozpočet, kapitálový rozpočet, vrátane finančných operácií, sa navrhuje ako vyrovnaný. Príjmy rozpočtu vrátane príjmových finančných operácií, ako aj výdavky rozpočtu vrátane výdavkových finančných operácií sa navrhujú v sume 232 973 988 eur.

Rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2017, zostavený podľa jednotnej metodiky platnej pre Európsku úniu (ESA 2010), je schodkový v sume 27 991 710 eur z dôvodu predpokladaného zníženia stavu pohľadávok a zvýšenia stavu záväzkov.

Miera podrobnosti spracovania návrhu rozpočtu stanovená výberom z ekonomickej klasifikácie na úrovni jednotlivých rozpočtovaných odvetví (funkčná klasifikácia), rozpočtovanie výdavkov na programy, podprogramy, prvky, projekty, zámery, ciele a merateľné ukazovatele sú určené v zásadách tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia KSK, schválených Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 15/2010 (ďalej len „zásady tvorby rozpočtu KSK“).

Pre odvetvia 01.1.1.7 Vyššie územné celky (Úrad KSK, Spoločné financovanie a Správa majetku KSK), 04.5 Doprava, 08.2 Kultúrne služby, 09. Vzdelávanie, 10. Sociálne zabezpečenie je návrh rozpočtu zostavený v štruktúre a na úrovni výberu ekonomickej klasifikácie určenej v zásadách tvorby rozpočtu KSK.

V návrhu rozpočtu sú výdavky rozpísané na 7 programov, 31 podprogramov, vrátane stanovenia zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov podľa zásad tvorby rozpočtu KSK.

V rámci programového rozpočtovania v jednotlivých programoch a podprogramoch sú definované ciele a stanovené merateľné ukazovatele (merateľný ukazovateľ výstupu a merateľný ukazovateľ výsledku).

Zdokonaľovanie tvorby programového rozpočtu z pohľadu jeho implementácie do rozpočtového procesu verejnej správy je procesom dlhodobým, a preto odporúčania, najmä pri formulovaní zámerov, cieľov a konkretizovania merateľných ukazovateľov, sú stále aktuálne. Zároveň však chcem poukázať na pozitívny trend pri zapracovaní zmien najmä v oblasti stanovenia merateľných (číselných) ukazovateľov a ich objektívnych a porovnateľných hodnôt vo vzťahu k rozpočtovaným sumám verejných prostriedkov na základe konkrétnych odporúčaní uvedených v stanoviskách k rozpočtu a k záverečnému účtu v minulosti.

Predložený návrh rozpočtu obsahuje záväzné ukazovatele rozpočtu určené podľa zásad tvorby rozpočtu KSK, a to:

- Príjem rozpočtu (vrátane príjmových finančných operácií) – rozpočtovaný na úroveň hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie je v návrhu rozpočtu uvedený v tabuľkovej časti v prílohe č. 2 Bežné príjmy, prílohe č. 3 Kapitálové príjmy a prílohe č. 4 Príjmové a výdavkové finančné operácie.
- Limit výdavkov (vrátane výdavkových finančných operácií) – rozpočtovaný pre všetky odvetvia na úroveň hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie je v návrhu rozpočtu uvedený v tabuľkovej časti v prílohe č. 5 Bežné výdavky, prílohe č. 6 Kapitálové výdavky a prílohe č. 4 Príjmové a výdavkové finančné operácie. Výdavky rozpočtované pre odvetvia 01.1.1.7 Vyššie územné celky, 08.2 Kultúrne služby, 10. Sociálne zabezpečenie na úroveň kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie 610 Mzdy, platy, služobné príjmy ... sú v návrhu rozpočtu uvedené v prílohe č. 11 Rozpis rozpočtu výdavkov na rok 2017 v programoch Samospráva a vzťahy

s verejnou, Podporné činnosti programov KSK a v podprograme Metodika preneseného výkonu štátnej správy pre odvetvie 01.1.1.7 Vyššie územné celky, v prílohe č. 13 Rozpis rozpočtu výdavkov na rok 2017 v programe Kultúra pre 08.2 Kultúrne služby a v prílohe č. 16 Rozpis rozpočtu výdavkov na rok 2017 v programe Sociálne služby pre odvetvie 10. Sociálne zabezpečenie.

- Limit výdavkov na jednotlivé investičné akcie – rozpočtované v tabuľkovej časti a textovej časti návrhu rozpočtu. V tabuľkovej časti návrhu rozpočtu je limit výdavkov na investície financované z projektov EÚ a SR SR uvedený v prílohe č. 10 Kapitálové výdavky na projekty z fondov EÚ a SR na rok 2017 v programoch Podporné činnosti programov KSK, Komunikácie, Kultúra, Vzdelávanie a Sociálne služby. V textovej časti je limit výdavkov na ostatné investície (z vlastných zdrojov a úveru od EIB) rozpísaný v rámci jednotlivých programov: 2. Komunikácie v sume 16 384 801 eur, z toho 4 700 000 eur na rekonštrukciu a stavebné úpravy ciest II. a III. triedy, 5 860 000 eur na nákup nových mechanizmov, 1 200 000 eur na projektovú dokumentáciu a inžiniersku činnosť, 4 474 801 eur na splátky dlhodobých záväzkov (PPP projekty a povodňové škody) a 150 000 eur na dobudovanie príjazdov k autobusovým zastávkam, 4. Kultúra v sume 1 030 000 eur, z toho 1 000 000 eur na výstavbu novej haly Východoslovenského múzea a zriadenie depozitára v Košiciach – Šaci a 30 000 eur na nákup strojov a zariadení a ďalších potrieb pre kultúrne zariadenia, 5. Vzdelávanie v sume 722 840 eur, z toho 380 000 eur na rekonštrukciu hotelovej časti v HA, Košice, 192 840 eur na rekonštrukciu priestorov školy SOŠ, Gemerská 1, Košice a 150 000 eur na nové stroje, prístroje a zariadenia a ďalšie potreby škôl a školských zariadení, 7. Sociálne služby v sume 6 378 913 eur, z toho na projekty na znižovanie energetickej náročnosti budov v zariadeniach REGINA Kráľovce 1 100 000 eur, JASANIMA Rožňava 1 930 000 eur, SUBSIDIUM Rožňava 1 100 000 eur, HARMONIA Strážske 800 000 eur, LIDWINA Strážske 440 000 eur, ANIMA Michalovce 380 000 eur, IDEA Prakovce 360 000 eur, na obstaranie služby stavebného dozoru k týmto projektom v zariadeniach sociálnych služieb REGINA Kráľovce 14 000 eur, JASANIMA Rožňava 23 800 eur, SUBSIDIUM Rožňava 14 000 eur, HARMONIA Strážske 10 000 eur, LIDWINA Strážske 7 000 eur, ANIMA Michalovce 6 500 eur a IDEA Prakovce 6 500 eur, na rekonštrukciu druhej časti objektu budovy určeného pre tréningové chránené bývanie pre zariadenie ONDAVA Rakovec nad Ondavou 87 113 eur a na nákup nových technológií a zariadení a ostatných potrieb zariadení sociálnych služieb 100 000 eur, 8. Podporné činnosti programov KSK v sume 1 574 000 eur, z toho 300 000 eur na realizáciu konferenčnej miestnosti v Divíznej budove, 320 000 eur na zakúpenie diskového poľa, serveru a tlačiarne, 400 000 eur na odkúpenie pozemkov a na majetkovoprávne usporiadanie nehnuteľného a hnutel'ného majetku KSK, 100 000 eur na rekonštrukciu a obnovu objektov v areáli DSS Domovina v Hodkovciach, 300 000 eur na rekonštrukciu fasády v Zdravotníckom zariadení Jazero, Košice, 150 000 eur na rekonštrukciu dvoch osobných výťahov a jedného nákladného výťahu v Zdravotníckom zariadení Juh, Košice a 4 000 eur na dopravné napojenie areálu na Bačíkovej ulici v Košiciach.
- Limit výdavkov rozpočtu KSK na jednotlivé programy – rozpočtovaný záväzne na jednotlivé programy a nezáväzne na podprogramy, je uvedený v prílohe č. 8 Bežné a kapitálové výdavky KSK v programoch.

Na základe vyššie uvedeného konštatujem, že návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2017 - 2019 je zostavený v súlade s čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, § 9 a 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade so zásadami tvorby rozpočtu KSK.

Keďže limit výdavkov rozpočtu KSK na jednotlivé investičné akcie je v zmysle zásad tvorby rozpočtu KSK záväzným ukazovateľom, bolo by vhodné z pohľadu prehľadnosti tieto limity kapitálových výdavkov na jednotlivé investičné akcie prezentovať aj v tabuľkovej časti rozpočtu a nielen v textovej časti rozpočtu. Aktuálne je predmetný záväzný ukazovateľ uvedený v tabuľkovej forme len v prípade investičných akcií financovaných z projektov EÚ a ŠR SR. Pri spracovaní rozpočtu v nasledujúcich rokoch odporúčam do budúcnosti spracovať v tabuľkovej forme aj záväzné ukazovatele - investičné akcie financované aj z iných zdrojov, napr. z vlastných zdrojov a z návratných zdrojov financovania.

7. Zverejnenie návrhu rozpočtu

Dňa 16.11.2016 bol návrh rozpočtu v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v platnom znení zverejnený, čím bola dodržaná povinnosť, aby návrh rozpočtu samosprávneho kraja bol verejne prístupný pred jeho schválením najmenej 15 dní.

Návrh rozpočtu bol v súlade s časťou 1 písm. a) ods. 16 zásad tvorby rozpočtu KSK zverejnený vyvesením na úradnej tabuli, ktorá je umiestnená v sídle Úradu KSK, Námestie Maratónu mieru č. 1, Košice a na internetovej stránke Košického samosprávneho kraja.

8. Záver

Stanovisko hlavného kontrolóra KSK k rozpočtu na roky 2017 - 2019 je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, zásadami tvorby rozpočtu KSK, na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a rozpočtovaných výdavkov.

Keďže vývoj na trhu práce a rast nominálnej aj reálnej mzdy je pozitívny, nepredpokladám významné riziko neplnenia navrhovaných daňových príjmov (podiel na DPFO) na rok 2017. Naopak, považujem návrh daňových príjmov za konzervatívny a vzhľadom na doterajší vývoj a trendy z predikcie MF SR predpokladám oproti návrhu daňové príjmy vyššie o min. 2 %. Z pohľadu uplatnenia princípu opatrnosti a možnosti úprav rozpočtu o prípadné vyššie príjmy v priebehu rozpočtového roka je predmetná položka v návrhu rozpočtu akceptovateľná.

Nepredpokladám významné riziká udržania ukazovateľa dlhu verejnej správy v roku 2017 na prognózovanej úrovni 52,7 % (prognóza MF SR v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019) a tým ani riziko prekročenia limitu 55 % a spustenia dlhovej brzdy limitovaním výdavkov maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka.

Vzhľadom na vývoj zadlženosti KSK, sledovaný na mesačnej báze a zverejňovaný na webovom sídle KSK (Samospráva/Kontrola/Monitoring dlhu) možno konštatovať, že predpokladané prijatie úveru od EIB bude spĺňať podmienky na jeho prijatie podľa § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Úverová rezerva podľa skutočnosti k septembru 2016 predstavuje cca 58 273 tis. eur pri plnení zákonného ukazovateľa 60 % a cca 40 339 tis. eur pri plnení prísnejšieho ukazovateľa zadlženosti na úrovni 50 %.

Keďže implementácia programového rozpočtovania je dlhodobým procesom, je nutné tento systém neustále zdokonaľovať, a preto odporúčania, najmä pri formulovaní zámerov, cieľov a konkretizovania merateľných ukazovateľov, sú stále aktuálne.

Taktiež predkladám pre zostavovanie rozpočtu do budúcnosti odporúčania, najmä v oblasti rozpočtovania prostriedkov na projekty EÚ a SR SR realizovaných cez organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti, rozpočtovania programu 6. Šport a prehľadného uvádzania záväzného ukazovateľa - investičných akcií financovaných z vlastných zdrojov a z návratných zdrojov financovania.

Posúdením návrhu rozpočtu, jeho štruktúry, miery podrobnosti spracovania a rozpisania výdavkov na programy konštatujem, že návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2017 - 2019 je zostavený v súlade s čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, § 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so zásadami tvorby rozpočtu KSK.

Predkladaný návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2017 - 2019

odporúčam schváliť.

V Košiciach dňa 22.11.2016

Ing. Ľubomír Hudák
hlavný kontrolór